



Причорноморська
Фундація
Права

**«ЮРИДИЧНА НАУКА:
ВИКЛИКИ І СЬОГОДЕННЯ»**

МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**7–8 червня 2019 р.
Одеса**

Ю70 **Юридична наука: виклики і сьогодення:** Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 7–8 червня 2019 р.). – Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2019. – 108 с.

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію **«Юридична наука: виклики і сьогодення»**. Для студентів, аспірантів, викладачів, науковців юридичних вищих навчальних закладів, представників судових та інших правозастосовних органів держави, адвокатів, представників юридичних громадських організацій.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

Погляди авторів, викладені в цьому збірнику, необов'язково відображають позицію організаторів міжнародної науково-практичної конференції **«Юридична наука: виклики і сьогодення»**.

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

Бровко Н. І.

ВПЛИВ УНІВЕРСИТЕТІВ ЕПОХИ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ НА РОЗВИТОК
ПРАВОСВІДОМОСТІ МОЛОДІ..... 6

Войцицька О. О.

ПРОЦЕС ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ ТА ЙОГО СТАДІЇ..... 9

НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Дусик Є. С.

МІСЦЕВІ ДЕРЖАВНІ АДМІНІСТРАЦІЇ: ПРАВОВА ПРИРОДА,
ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ, СТРУКТУРА, ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ,
КОМПЕТЕНЦІЯ, АКТИ..... 14

Дусик Є. С.

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДСТАВ
ТА ПОРЯДОК ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ 19

Гиренко І. В., Ігнатов Н. О.

ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ ТА КОРОЛІВСТВА ІСПАНІЯ 24

Костенко С. О.

ПОДОЛАННЯ БІДНОСТІ ЯК ОДНЕ З ЗАВДАНЬ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ..... 28

Синицин П. М.

ПОНЯТТЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОНСТИТУЦІЙНОГО
СУДУ УКРАЇНИ 33

НАПРЯМ 3. МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ТА ПРИВАТНЕ ПРАВО

Костюченко Я. М.

ВЕКТОРИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УГОДІ ПРО АСОЦІАЦІЮ
МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС..... 39

Малімон В. І.

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ
ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНОГО ЗАКОНОДАВСТВА 44

НАПРЯМ 4. ЕКОЛОГІЧНЕ, ЗЕМЕЛЬНЕ, АГРАРНЕ ПРАВО

Макарчук В. В.

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СФЕРІ БДЖІЛЬНИЦТВА..... 49

Макарчук В. В.

кандидат юридичних наук,
асистент кафедри теоретико-правових
та соціально-гуманітаних дисциплін

*Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Київська область, Україна*

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СФЕРІ БДЖІЛЬНИЦТВА

Серед продукції тваринництва доволі важливу роль займають мед та інші продукти бджільництва. Науковці стверджують, що продукція бджільництва здатна вилікувати понад три тисячі хвороб, вона має ранозагоюючі, протимікробні, противірусні, знеболюючі, проти променевої, капіляррозміцнюючі властивості. На даний час сфера бджільництва в Україні – це доволі важлива галузь агропромислового комплексу, що має за мету розведення, утримання, використання бджіл для запилення сільськогосподарських культур та отримання продуктів бджільництва.

Правове регулювання бджільництва, як правового інституту підгалузі аграрного права правового регулювання тваринництва, – це здійснюваний державою за допомогою юридичних засобів вплив на суспільні відносини щодо утримання та використання бджіл для запилення ентомофільних рослин, виробництва та первинної переробки продукції бджільництва, й забезпечення гарантій дотримання прав та законних інтересів фізичних і юридичних осіб, зайнятих у цій сфері. Воно здійснюється за допомогою механізму правового забезпечення бджільництва, який включає в себе наявність правових норм, що містяться у спеціальному законі, та норм, що містяться в інших законах та нормативно-правових актах, нормативних документах і регулюють суспільні відносини, пов'язані із зайняттям бджільництвом [1].

На нашу думку слід розрізняти поняття «правове регулювання» від поняття «державне регулювання», під яким зазвичай розуміють прямий вплив держави на суспільні відносини в цій галузі та відповідну організаційну діяльність державних органів. Зміст державного регулювання в галузі бджільництва полягає в регулятивному впливі на об'єкти регулювання з метою досягнення галуззю максимальної ефективності для задоволення попиту споживачів на продукції бджільництва. Він може здійснюватись через економічні та правові заходи впливу держави на аграрні правовідносини [2, с. 11].

Правове забезпечення бджільництва здійснюється за допомогою правових норм, які містяться у численних нормативно-правових актах України. Серед існуючих слід зупинитись на основоположних, керівних, центральних, відносно стабільних нормах, які мають назву принципи [3, с. 170-171].

До спеціальних принципів правового регулювання бджільництва Ю.В. Суперсон пропонує віднести наступні: 1) забезпечення потреб населення і промисловості безпечною і якісною продукцією бджільництва; 2) підвищення ефективності державного регулювання; 3) забезпечення продовольчої безпеки держави; 4) охорона навколишнього природного середовища й забезпечення екологічної безпеки; 5) рівність суб'єктів аграрних відносин; 6) забезпечення інноваційного розвитку; 7) запозичення позитивного досвіду правового регулювання бджільництва у зарубіжних країн [4, с. 12].

Правове забезпечення бджільництва складається із Законів України «Про бджільництво», «Про захист рослин», «Про ветеринарну медицину», «Про племінну справу у тваринництві», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» та інші нормативно-правові акти.

У сфері бджільництва також використовуються державні технічні стандарти, а саме: ДСТУ 2154:2003 «Бджільництво. Терміни та визначення понять», ДСТУ 4497:2005 «Мед натуральний. Технічні умови», ДСТУ 7007:2009 «Мед штучний. Технічні умови», ДСТУ 4649:2006 «Мед з фітодобавками. Технічні умови», ДСТУ 4666:2006

«Молочко маточне бджолине. Технічні умови», ДСТУ 4662:2006 «Прополіс (бджолиний клей). Технічні умови» [5, с. 107].

Основним нормативно-правовим актом у сфері правового регулювання бджільництва є Закон України «Про бджільництво» від 22 лютого 2000 р., який складається з 9 розділів і 42 статей. Він визначає, що бджільництво – це галузь сільськогосподарського виробництва, основою функціонування якої є розведення, утримання та використання бджіл для запилення комахозапильних рослин сільськогосподарського призначення і підвищення їх урожайності, виробництво харчових продуктів і сировини для промисловості. Ним визначаються наступні терміни: бджільництво, бджолина сім'я, продукти бджільництва, апітерапія тощо. Визначаються основи державного регулювання бджільництва; встановлюються вимоги до формування та розміщення пасік, реєстрації пасік та обліку бджолосімей; закріплюється охорона бджіл та закладено міжнародне співробітництво в галузі бджільництва [6].

Український дослідник Ю.В. Суперсон виділяє суб'єкти господарювання та суб'єкти управління й контролю у сфері бджільництва. До першої групи він відносить: а) суб'єктів, які безпосередньо виробляють продукцію бджільництва для власних потреб та здійснюють свою діяльність без створення юридичної особи (пасічники); б) суб'єктів, які спеціалізуються на виробництві продуктів бджільництва – меду, воску, прополісу, маточного молочка, квіткового пилку тощо, з метою їх подальшої реалізації (товарні пасіки); в) суб'єктів, зайняті розведенням і утриманням бджіл для відтворення об'єктів бджільництва з метою забезпечення пасік племінним матеріалом (племінні пасіки, племінні бджолорозплідники та племінні заводи); г) громадські організації пасічників (спілки, асоціації), в які добровільно об'єднуються громадяни з метою задоволення спільних інтересів у питаннях розвитку бджільництва.

До другої групи дослідник відносить: а) органи державної виконавчої влади та місцевого самоврядування, які здійснюють організаційно-управлінські функції у сфері бджільництва й функції контролю у сфері бджільництва (Кабінет Міністрів України, Міністерство аграрної політики та продовольства України тощо);

б) лабораторії сертифікації, безпеки та якості бджіл та продуктів бджільництва; в) суб'єкти, які здійснюють науково-освітню та дослідну діяльність у бджільництві (наукові установи, заклади освіти, дослідні господарства) [4, с. 10].

Таким чином, проведений аналіз деяких нормативно-правових актів, з правового регулювання бджільництва в Україні, дає змогу дійти до висновку, що правове регулювання бджільництва є важливим правовим інститутом, який є складовою підгалузі правового регулювання тваринництва у межах аграрного права України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ткачук М. Український мед – найкращий у світі // Україна молода. 2009. Вип. 033. URL : <http://www.umoloda.kiev.ua/number/1500/175/52754>.
2. Бугера С. І. Організаційно-правові питання розвитку державного регулювання в галузі бджільництва України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / С. І. Бугера. Київ, 2007. 20 с.
3. Правове регулювання виробництва сільськогосподарської продукції : навч. посіб. / за ред. А. М. Статівки. Харків: Юрайт, 2015. 272 с.
4. Суперсон Ю. В. Правове регулювання бджільництва в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Ю. В. Суперсон. Київ, 2013. 19 с.
5. Суперсон Ю. В. Генезис законодавства України у сфері бджільництва. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2011, № 3. С. 107.
6. Про бджільництво : Закон України від 22 лютого 2000 р. № 1492-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1492-14>.